

तस्य मुचुकुंदस्य पंथानं गतिमार्गं अविदत् ज्ञातवान् ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ अनिर्दिष्टं ईश्वरेणाननुज्ञातं विदधामिदमिदमि ॥ १६ ॥ नाच्छिंदेनहरामिच अखिलां वि
तत उग्रं तपस्तप्त्वा वसिष्ठो धर्मवित्तमः ॥ रक्षां स्युपावधीत्तस्य पंथानं चाप्यविदत् ॥ ७ ॥ ततो वैश्रवणो राजा मुचुकुंदमदर्शयत् ॥ वध्यमानेषु सैन्येषु वचनं चेदम
ब्रवीत् ॥ ८ ॥ धनद उवाच बलवं तस्त्वया पूर्वैराजानः सपुरोहिताः ॥ न चैवं समवर्तंत यथा त्वमिह वर्तसे ॥ ९ ॥ ते खल्वपि कृतास्त्राश्च बलवं तश्च भूमिपाः ॥ आ
गम्य पर्युपासंते मामीशं सुखदुःखयोः ॥ १० ॥ यद्यस्ति बाहुवीर्यं ते तददर्शयितुमर्हसि ॥ किं ब्राह्मणबलेन त्वमतिमात्रं प्रवर्तसे ॥ ११ ॥ मुचुकुंदस्ततः क्रुद्धः प्रत्युवा
च धनेश्वरं ॥ न्यायपूर्वमसंरब्धमसंभ्रांतमिदं वचः ॥ १२ ॥ ब्रह्मक्षत्रमिदं सृष्टमेकयोनिस्वयं भुवा ॥ पृथग्बलविधानं तन्न लोकं परिपालयेत् ॥ १३ ॥ तपोमंत्रव
लं नित्यं ब्राह्मणेषु प्रतिष्ठितं ॥ अस्त्रबाहुबलं नित्यं क्षत्रियेषु प्रतिष्ठितं ॥ १४ ॥ ताभ्यां संभूय कर्तव्यं प्रजानां परिपालनं ॥ तथा च मां प्रवर्तंत किं गृहस्य लकाधिप ॥
॥ १५ ॥ ततो ब्रवीद्वैश्रवणो राजानं सपुरोहितं ॥ नाहं राज्यमनिर्दिष्टं कस्मैचिद्विदधाम्युत ॥ १६ ॥ नाच्छिंदे चाप्यनिर्दिष्टमिति जानीहि पार्थिव ॥ प्रशाधि पृथिवीं
कृत्स्नां मदत्तामखिलामिमां ॥ एवमुक्तः प्रत्युवाच मुचुकुंदो महीपतिः ॥ १७ ॥ मुचुकुंद उवाच नाहं राज्यं भवदत्तं भोक्तुमिच्छामि पार्थिव ॥ बाहुवीर्याजि
तं राज्यमश्रीयामितिकामये ॥ १८ ॥ भीष्म उवाच ततो वैश्रवणो राजा विस्मयं परमं ययौ ॥ क्षत्रधर्मस्थितं दृष्ट्वा मुचुकुंदमसंभ्रमं ॥ १९ ॥ ततो राजा मुचु
कुंदः सोन्वशासदसुंधरां ॥ बाहुवीर्याजितां सम्यक्क्षत्रधर्ममनुव्रतः ॥ २० ॥ एवं यो धर्मविद्राजा ब्रह्मपूर्वं प्रवर्तते ॥ जयत्यविजिता मुर्वीयशश्च महदश्रुते ॥ २१ ॥
नित्योदकी ब्राह्मणः स्यान्नित्यशस्त्रश्च क्षत्रियः ॥ तयोर्हि सर्वमायत्तं यत्किंचिज्जगतीगतं ॥ २२ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजधर्मानुशासनपर्वणि मुचु
कुंदोपाख्याने चतुःसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ युधिष्ठिर उवाच ययावत्स्यामहीपालो विवर्धयति मानवान् ॥ पुण्यांश्च लोकान् जयति तन्मे ब्रूहि
पितामह ॥ १ ॥ भीष्म उवाच दानशीलो भवेद्राजा यज्ञशीलश्च भारत ॥ उपवासतपःशीलः प्रजानां पालने रतः ॥ २ ॥ सर्वाश्चैव प्रजानित्यं राजा धर्मेण
पालयन् ॥ उत्थानेन प्रदानेन पूजयेच्च पि धार्मिकान् ॥ ३ ॥ राज्ञा हि पूजितो धर्मस्ततः सर्वत्र पूज्यते ॥ यद्यदाचरते राजा तत्प्रजानां स्मरोचते ॥ ४ ॥ नित्यमुद्यतदं
दुश्च भवेन्मृत्युरिवारिषु ॥ निहन्त्यात्सर्वतो दस्यूनकामात्कस्यचित्क्षमेत् ॥ ५ ॥

लरहितां ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ इति शांतिप० रा० नै० भार०

चतुःसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ एवं कृतपुरोहितो राजा कथं प्रजावत्स्या परलोकं जयेदिति पृच्छति ययेति ॥ १ ॥ तत्र प्रजावद्विप्रकारं माह दानेति ॥ २ ॥ उत्थानेन नित्योद्योगेन ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥